Ч. 5. Четвер 9 (22) січня 1903. Рік XIII.

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адмінїстрация:** улиця Чарнецкого ч. 12.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Запросини до передплати.

„Народна Часопись“ як доси так і в слїдуючім роцї буде держати ся доперішної своєї проґрами і видавати ся „д тими самими услівями. Побіч змісту політичного і вістий загально всїх обходячих будемо як і доси класти велику вагу на часть фейлєтонову, щоби читателям подавати як найріжнороднїйший материял до читаня як із красної лїтератури так із всїляких галузий науки. Як в попередних роках так і в слїдуючім буде „Народна Часопись“ подавати ради і науки із всїляких галузий господарства сїльского і домашного.

Передплату на „Народну Часопись“ приймають: у Львові Аґентия дневників п. Соколовского пасаж Гавсмана ч. 9, а на провінциї ц. к. Староства. Можна пресилати також просто до нашої Адмінїстрациї, але тогди не жадати, щоби висилка ішла через ц. к. Староства; хто там хоче відбирати, нехай там передплачує.

**Передплата коштує у Львові**
і в ц. к. Староствах:

| | | |
|---|---|---|
| на цїлий рік | . . | К 4·80 |
| на пів року | . . | „ 2·40 |
| на чверть року | . | К 1·20 |
| місячно | . . . . | „—·40 |

**З почтовою пересилкою:**

| | | |
|---|---|---|
| на цїлий рік | . . | К 10·80 |
| на пів року | . . | „ 5·40 |
| на чверть року | . | „ 2·70 |
| місячно | . . . . | „ —·90 |

Поодиноке число 6 сот.

## Вісти полїтичні.

*(Ческо-нїмецка угодова комісия розбита — З ради державної.)*

Вчера, о годинї 3 ій по полудни, зібрала ся угодова ческо-нїмецка конференция на наради, що тревали до години $5^1/_4$ вечером. Конференцию остаточно розбили Нїмцї, перервавши всякі дальші наради. Хід нарад був слїдуючий: Зараз на вступі засїданя заявив п. президент мінїстрів, що не обстає строго при своїм предложеню, бо як вже давнїйше сказав, уважає его лиш підкладом до нарад, котрий може змінити ся. Відтак візвав конференцию, аби вибрала підкомітет, котрий мав би радити над кождою точкою з окрема. На то забрав слово посол Пацак і заявив, що Чехи не можуть радити на підставі правительственного предложеня і мусять строго держати ся системи двоязичности ческого королївства, бо така одноязичність, яку предкладає правительство, значила би розірване ческого королївства і розбитє его історичної цїлости. По заяві посла Пацака забрали голос Нїмцї і предложили перерву в конференциї, позаяк хочуть нарадити ся що-до дальшого свого поведеня. Радили довше як годину, а відтак посол соймовий др. Епінґер з Праги заявив в імени всїх нїмецких сторонництв, що Нїмцї супротив відступленя правительства від свого предложеня і заяви Чехів не можуть дальше брати участи в угодовій конференциї. В той спосіб ситуация стала нараз дуже критичною, так що нїхто не може сказати, що дальше стане ся.

На засїданю палати послів в суботу, котре зачало ся в пятницю перед полуднем, чеські радикали внаслїдок компромісу відступили від обструкциї. Під якими услівями обструкционїсти відступили від решти своїх внесень (з виїмком одного), того на певно не знати. — П. Кльофач, котрий зачав говорити ще в ночи, говорив так тихо, що не чули его навіть ті посли, котрі коло него стояли. Президент Фетер, котрий виздоровів і о 6 годинї рано обняв президию, взивав его кілька разів, аби не лиш рухав устами, але також говорив. Кльофач говорив 4 години і скінчив о годинї 9 рано. Відтак чеські радикали мотивували нагліcть дальших своїх внесень. При ческих внесенях полагоджено також два наглі внесеня Всенїмцїв — відкидаючи їх так само як всї чеські внесеня. Нагле внесенє п. Брайтера в справі робіт в Самбірщинї відпало, бо внеско-

5)

## СЕРЦЕ СЬВІТА.

*(З анґлїйского — Г. Райдера Гиґґерда.)*

(Дальше).

— Я покивав головою, що не піду, бо менї не вільно, а він став відтак знову розвідувати мене знаками і якимись дивними словами, що очевидно відносили ся до найглубших тайн. Але я їх не розумів.

— Ти щось знаєш, — сказав він тодї, — але ти стоїш ще лиш при сподї піраміди, підчас коли я споглядаю на зьвізди з її вершка і грію собі руки коло вічного огню.

— Лиш найвисші з мого братства, пане, знають більше від мене, — сказав я єму на то.

— То хиба суть ще висші в краю? — зачав він пильно допитувати ся. Але нараз замовк і видивив ся на мене: Ти чогось зажурений, дитино серця? Ти прийшов із за якоїсь женщини, що лежить смертельно хора? Думай насамперед о собі. О иншім поговоримо пізнїйше.

— Я приніс тобі щось в дарунку, — сказав я єму та поставив кошик перед него.

— Дарунки від братів приймають ся завсїгди радо, — сказав він на то. — А до того ще в сїй пустини трудно роздобути якоїсь поживи. Ходи сюди, моя дитинко! — закликав він свою доньку. — Возьми отсе, що нам сей незнакомий приніс.

Коли він то говорив, приступила до нас дївчина. Як він, так і она була убрана в білесеньку одіж з тоненького полотна, але она була вже трохи притерта. Я подивив ся на дївчину і аж здивував ся, що она така дуже миленька. Красшої женщини, пане, я ще нїколи не видів.

— Та бо кінчи вже раз свою історию, Молясе, — упімнув я его. — Яке дїло справам нашого братства до краси якоїсь женщини?

— Не знаю, пане, але менї видить ся, що она має дїло до всего, що на земли, — відповів він, і став розповідати дальше: Тота дївчина, а їй на імя Мая, глипнула на мене і взяла кіш. Ми пішли за нею через браму, і я розповів старому, — він називав ся Цібальбай, сторож — про хоробу моєї жінки та просив его, щоби він пішов зі мною до села і дав їй яку раду.

Він вислухав мене мовчки і взяв відтак від мене той кучерик, що я приніс з собою. Опісля приступив до огню, поклав трошки з того волося на грань та дивив ся, як оно корчило ся і згарало.

— Не можу, брате, дати тобі нїякої ради, — сказав він сумно. — Твоя жінка померла. Я чув, як її душа перелетїла понад нами, коли ми перед тим розмавляли. Але доки я не спалив волося, не міг знати докладно, чи то она була, чи якийсь инший дух.

— Мушу тут ще додати, пане, що моя жінка дїйстно о тій годинї померла. Коли він то сказав, я закрив собі лице руками і гірко та голосно заплакав. Але Цібальбай, той сторож, взяв мене за руку і став мене торжественним голосом розважати. Слова его звучали так, як голос матери, коли сьпіває дитинї в колисцї. Як би який віщун споВістив він менї, що знайду колись покійницю, знову сполучену з серцем серця. Відтак поклав менї свою руку на голову, і я задрімав, а коли знову засумований пробудив ся, почув я в собі якийсь дивний спокій.

— Вечеря готова, брате, — сказав до мене Цібальбай, коли я знову опритомнїв — Поживи ся та спічни собі і переночуй тут; завтра можеш домів вертати.

Коли ми повечеряли, сказав Цібальбай до мене при своїй донцї, котра, хоч женщина, належала також до братства.

— Ти належиш до братства, длятого не кажи нїкому того, що тобі тепер скажу, хиба лиш братям, бо я говорю в імени союза серця:

— Мої уши слухають, пане — відповів я після нашого обряду.

— Знайже, що я приходжу з отсею дївчиною, моєю донькою, з далекого краю. Ми не такі, як на око виглядаємо, але тепер ще не пора, щоби о тім говорити. Цїль нашої подорожи тота, щоби відшукати то, що єдине, але тепер розділене і укрите. Я знаю, що оно не загубило ся. А я прочуваю, мій брате, що ти

давця не було в палаті. По відкиненю наглого внесеня п. Штайна, котре домагало ся, аби безпроволочно розпочати читане буджету на рік 1903, наступило завішене оружия, бо переговори з ческими радикалами як раз скінчили ся.

О годині 4 по полудни палата приступила до порядку дневного, т. є. до дискусиї над брюксельскою конвенциєю і новелею о цукровім податку. П. А. Яворский застерігав ся против всяких постанов закона, котрі пошкодили би галицкому рільництву і знівечили молодий цукровий промисл нашого краю. Бесідник зазначує, що через брюксельску конвенцию експорт з Галичини стає ся неможливий і запитує правительство, чому оно при розділі контингенту не придержувалось засади, що продукция має відповідати потребі. Ані один голос з польского Кола не віднесе ся за предложенєм, коли не будемо мати певности, що нашому промислови цукровому не грозить небезпеченьство.

Дискусию замкнено і вибрано ґенеральних бесідників. Яко ґенеральний бесідник за предложенєм промавляв п. Барвіньский.

Бесідник заявив в імени своїх товаришів, що цукрова справа є для Галичини справою життєвою. Не розходить ся лише о те, аби піднести одну з нечисленних галузий галицкого промислу, але також о те, що в сій справі є заінтересована велика часть людности, котрої істнованє є зависиме від істнованя цукрових фабрик. Сторонництво бесідника буде старати ся переконатись, чи предложене правительства о розділі контингентів буде відповідати інтересам Галичини, а специяльно рільничого населеня і від того буде зависіти дальше поступованє сторонництва.

На внесенє п. А. Яворского вибрано комісию і віділено до неї справу. З Русинів вибрано до комісиї дра Коса.

Засіданє замкнено о годині 6 вечером. Слідуюче засіданє відбуває ся нині.

# Новинки.

*Львів дня 21-го січня 1903.*

— **Іменованя.** Інспектор головної фабрики тютюну в Винниках Володислав Микулецкий іменований старшим інспектором з поборами VI. кл. ранґи. — П. Міністер торговлі іменував старшими контрольорами почтовими контрольорів: Онуфрея Дяковича з Ярослава для Станиславова і Михайла Кмитовича у Львові.

— **В стані здоровля Є. Е. Впр. Митрополита** Шептицкого настало від вчера рішуче поліпшене Впреосьвященому на стілько вже полекшало, що зажадав змоченого ручника і сам обмив собі лице.

— **Вечерок в честь Папи Льва XIII.** відбуде ся в неділю дня 25 с. м в Деревлянах заходами читальні „Просьвіти“. По вечерку відбудуть ся загальні збори членів „Просьвіти“.

— **Субвенцию в квоті 500 корон** уділило правительство Кружкови рільничому в Олешичах для заложеної ним взірцевої шкілки овочевих дерев.

— **Нові школи.** Краєва рада шкільна постановила будову нових шкіл в місцевостях: в Мостах великих, жовківского округа, 5 клясової і в Рудках рогатиньского пов. 1-клясової.

— **Будова шкіл.** З призначених на тую ціль фондів уділила краєва рада шкільна безпроцентові позички на будову шкіл громадам: Мільниці, в борщівскім повіті, 5000 корон і Сапогови, в станиславівскім повіті, 1000 корон.

— **Загальні збори філії руского товариства педаґоґічного в Тернополи** відбудуть ся в понеділок дня 2 н. ст. лютого с. р. в комнатах „Рускої Бесіди“ в Тернополи о год. 2 по полудни. На порядку нарад: 1. Відчитанє справозданя. 2. Вибір нового виділу. 3. Внесеня членів і евентуально відчит. — Просить ся о численну участь.

— **Товариство державних канцелярийних помічників** устроює дня 1-го лютого на дохід запомогового фонду вовняний вечерок в сали „Народного Дому“. Початок о год. 8-ій вечером. Запрошеня і білети дістати можна щоденно в товаристві при ул. Сикстуский ч. 17, на долині від 8 до 9 вечером.

— **Землетрясенє в Галичині.** І Галичина не хоче позістати по заду. Коли в цілім сьвіті бувають нині всілякі катастрофи моральні і фізичні, то чому би їх не мало бути й у нас в Галичині. Ми готові все наслідувати а тота манія наслідуваня так у нас загніздила ся, що здає ся, як би перейшла навіть і на ту землю, по котрій ходимо. Землетрясенє в Галичині! З Заліщик наспіла вість, що в тамошних сторонах дало ся вчерашної ночи, в полосі на кілька миль широкій, почути сильне землетрясенє, котре ішло зі всходу на захід. Межи людьми настав страшенний переполох; кілько людий захорувало зі страху. — Землетрясенє в заліщицкім повіті то не новина; оно вже там нераз проявляло ся, а послідний раз було там не більше як десять літ тому. Осередком сего землетрясеня єсть, здаєсь, село Синьків і оно сягає з одної сторони аж поза Улашківці з другої аж по Онут і Чернівці на Буковині. Може хто з наших читателів в тих сторонах, де було землетрясенє, був би ласкав подати нам близшу звістку з описом о скілько можна докладний; приймемо з подякою і подамо до прилюдної відомости. Описи ті можуть на будуче дуже придати ся.

— **Студінь взяла ся знову на добре.** Зі всіх сторін Европи доносять о великих морозах і заспах снігових. Вчера вечером около 10 год. було у Львові 17 степенів морозу. В Стирії, Зальцбурґу і Тироли настала така страшенна зима. Морози доходили там сими днями до 20 і 22 степенів, а в долині Ґірзінґ було оногди навіть аж 27 степенів. В Стирії упав так великий сніг, що засипав многі села і перервав всю звязь телеґрафічну та рух на зелізницях. В многих сторон х треба було дороги і села розкопувати, а в містах побоюють ся не то вже дорожні але навіть голоду, бо довозу із сіл зовсім нема.

— **Велика крадіж.** Вчера вечером добули ся до помешканя міняльниці Ґітлі Ґотгельф при ул. Старотандитній ч. 7 не вислїджені доси злодії і забрали їй 6 шнурків перел вартости 600 К, золоті ковтки висаджені диямантами вартости 300 К та чотири перстені золоті вартости по 30 К.

— **Трійнята.** В громаді Цетуля породила сими днями селянка Віктория Кліш троє дітий, хлопців. Матїр і діти суть зовсім здорові.

---

нам покажеш дорогу. — Він замовк і дивив ся на мене проникаючим оком,

— Я зрозумів, що він мав на думці. Але я хотів бути певний того, отже взяв вуглик і нарисував нам на земли як би для забавки половину серця з зубчастими берегами. Відтак дав я Цібальбаєви той вуглик а він подав его дальше своїй донці та сказав до неї: Я не зручний до такої штуки. Докінчи ти, Мая.

Она усьміхнула ся і вклякнувши нарисувала в нім якесь лице та сказала:

— Стане сего, чи жадаєте від мене ще письма?

— Буде й сего досить — відповів я. — Кажи, пане, чого бажаєш?

— Скажи мені, де можу знайти то укрите?

— Оно єсть тут, пане, — відповів я — бо я видів его на власні очи, а той, що єсть его зберігателем, стереже его.

— Чи можеш повести мене до него, мій брате?

— Ні, бо не маю права до того; але може зможу привести его до тебе, хоч мушу їхати сьвітами. Яку вість прикажеш єму передати?

— Скажи єму, що прийшла пора, щоби сполучати „день“ з „ночию“ на то, щоби на новім небі засияло нове сонце.

— Я єму то скажу, але він мені не повірить, скоро не зможу єму того доказати. Хибаж він не погадає собі, що то якийсь хитрий чужинець заставив якусь сіть на него? Дай мені доказ, пане, бо инакше не можу бути твоїм посланником.

— А він же повірить тому, що ти побачиш на власні очи?

— Повірить, бо він вірив мені від малої дитини.

— Ну, то подиви ся — сказав старий і вклякнувши коло огню розкрив на собі одежу.

На его груди висіла чудна дорогоцінність, котрої ніхто з нас не видів ще від тої пори, коли в краю панували сини бога Кветцаля. Друга половина спочиває на твоїй груди!

* * *

Здивований слухав я сеї дивної історії.

— Чи той чоловік не передав до мене ніякої иншої вісти?

— Ніякої! Він сказав, що коли ти справдешний зберігатель тайни, то прийдеш до него, щоби почути вість з его власних уст, або завізвеш его до себе.

— А чи ти розповів єму що про мене і мою історию, Молясе?

— Ні; я не мав ніякого права до того. На другий день вернув я назад до моєї помершої жінки. Я обіцяв єму, що поїду так скоро, як лиш зможу, до столиці Мехіка та пошукаю зберігателя серця і передам єму звістку від него. До двох місяців мав він дістати відповідь. Старий спитав мене відтак, чи я маю гроші та й не чекаючи моєї відповіди, дав мені жменю золотих монет, на котрих на кождій був вибитий знак братства серця.

— Покажи мені одну таку монету. — сказав я на то.

— Пане, не маю ані одної! — Недалеко від тої розваленої сьвятині є гацієнда Санта Круц. Там сидить під проводом якогось Дон Педра Морено ватага пачкарів, рабівників і убийників, і я вертаючи домів попав ся їм в руки. Они перешукали мене і віддали гроші Дон Педрови. Той приглянув ся їм добре і спитав мене, звідки я їх маю. Я зразу не хотів єму сказати, але він загрозив мені, що буде мене доти мучити, доки єму не скажу, а я напудив ся та й хотів конче вернути до помершої жінки і сказав єму правду.

— Мати Божа! — відозвав ся на то Дон Педро. — Я вже давно чув о тім чоловіці; але тепер вже знаю, яким товаром він торгує, піду до него і спитаю его, в котрій то монетарни вибивають такі золоті монети.

Відтак пустив мене на волю. Від тої пори гризу ся тим дуже, що я єму сказав правду. Бою ся, що той падлюка убє старого і его доньку, заким ще зможете прийти до него.

— Господь Бог буде їх стеречи — відповів я — хоч ти дуже по дурному зробив. Але скажи мені, Молясе, як ти мене відшукав і як ти дістав ся сюди без гроший?

— Я ще мав дома трохи гроший, а коли поховав жінку, пустив ся вздовж побережа до Фронтери, де застав корабель, що мав відходити до Вера Круц. Я наймив ся на нім за моряка. З Вера Круц пішов я до Мехіка і там звірив ся найстаршому з нашого братства, котрий, як я того сподівав ся, дав мені звістку про вас.

Отже нині вечером стрітив ся я з вами. Я був цілий місяць і два дні в дорозі. Але тепер, пане, був би я вам вдячний, як би ви мене переночували, бо мені вже очи замикають ся. Завтра скажете мені, яку відповідь маю передати Цібальбаєви

* * *

Цілий вечер думав я, роздумував о тій вісти, що викликала в мені якусь дивну надію. Не вжеж могло би так бути, щоби по тілько роках ожиданя настала для мене хвиля успіху? Коли пророцтва правду говорили, то може й могло так бути як кажуть. А мимо того мені не хотіло ся вірити. Той старий, котрого Моляс видів, міг бути може й якимсь самодуром а знаки на монетах могли бути пофальшовані. Я не міг нічого о тім сказати, але на всякий случай хотів я переконати ся і на другий або так скоро як лиш можна поїхати до Чіяпас і навідати ся до него.

## Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

### Ради господарскі.

**Вишукайте собі всїлякі, які лиш можливі жерела доходу.**

— Як вишукувати собі жерела доходу. На то нема для всїх однакового, нехибного правила, котре би казало: роби так а так, а будеш мати то а то. Кождий чоловік мусить сам, як то кажуть, крутити своїм сьвітом, але він мусить знати, як крутити. Передовсїм потреба, щоби кождий мав голову на карку і щоби тота голова вічно думала, придумувала; треба, щоби кождий мав очи і щоби тоті очи не лиш на все дивили ся, але й все виділи; треба, щоби кождий мав уши і щоби тоті уши не лиш все слухали, але й о скілько можна все чули. Але й того ще за мало. Треба з кождої, хоч бя й найменшої річи, з кождої роботи, з кождої зручности, ба й з кождого часу, з кождої хвилї, уміти гріш зробити. У нас в тім найбільші майстри жиди; они длятого уміють все захопити в свої руки. Ось один примір доси у нас ще непрактикований: Якась жидівка зі Львова виучила ся фотоґрафувати; розуміє ся, що досить лихо, але фотоґрафує. Она ходить тепер по селах, налазить всїх, фотоґрафує дешево, і так заробляє. То значить вишукати собі жерело доходу. А таких жерел може кождий собі вишукати, але кождий по свому. Кождий, хто хоче вишукати собі якесь жерело доходу, мусить щось придумати, чогось виучити ся, щось зробити, але щось такого, що мало би для других якесь значінє, якусь вартість, що для других було би потрібне, або бодай до чогось пригоже. З тим, що він придумає, що зробить, мусить іти межи люди, мусить дати ся з тим пізнати і позискати собі людий, бо годі, щоби люди самі, бодай в перших початках, ішли до него та самі допитували ся, самі просили ся. Кождий господар, колиб добре роздумав і умів пошукати собі жерел доходу, знайшов би їх богато у себе. Такі жерела доходу міг би він знайти не лиш в самім господарстві, але й у всїлякій роботї, в промислі і торговли. Чого не міг би сам зробити, нехай пошукає собі спільника. Але в кождім случаю треба так робити: Коли хтось придумає для себе щось такого, що могло би для него стати ся новим жерелом доходу, нехай насамперед старає ся приучити ся до того, зробити, виплекати, або вигодувати щось такого, що мало би вартість для других; нехай відтак іде з тим межи люди, нехай старає ся їх позискати для тої річи чи роботи та зробити єї загально приступною. Але у всїм треба памятати на то, щоби 1) здоволяти ся хоч би й найменшим зарібком; — 2) щоби тота річ, чи робота, як найбільше розходила ся. Не в тім заробок, коли хтось на одній річи, на одній штуцї, на одній роботї богато заробить, але в тім, коли хтось богато річий може збути з малим зарібком, коли зможе богато роботи придбати для себе.

— Годівля дробу. (II.) Хто би хотїв брати ся до торговлї дробом, мусить дальше розважити собі добре, який дріб єму годувати. Можна сказати, що для всїх взагалї надають ся найлїпше кури, а то з тих причин, що насамперед вже сама годівля єсть досить легка — хоч розумно ведена, знов і не така легка, як комусь здає ся, та й не треба гадати, що до неї можна брати ся таки вже зовсїм без нїякої науки — а відтак і длятого, що на кури і яйця єсть завсїгди великий попит. Кури можна годувати на мясо і на яйця. В однім і другім случаю треба би добре познакомити ся з самою торговлею. З весни єсть н. пр. великий попит на курята а торговля яйцями творить навіть сама про себе окрему галузь і то не лиш дуже важну але й так велику, що годівельник мусів би вже конче стати до спілки або бодай увійти в якусь звязь коли вже не з якимсь гуртівником, то бодай з якимсь крамарем в містї. Можна би також торгувати расовими курми і покладками, при значевими на розплодок. Побіч курий надають ся до годівлї найлїпше гуси, але очевидно лиш там, де єсть близько вода. Гуси годує ся на мясо і піре. Торговля гусячим пірєм єсть дуже важна і поплачує ся добре, але з огляду на цїну треба уважати на то, щоби годувати лиш білі гуси. Годівля гусий єсть вже о стілько труднїйша, що до гусий треба й пастуха, бо пущені самопас роблять шкоду і причиняють господареви богато клопоту. Де єсть близько вода, там надає ся дуже добре до годівлї також і качка а то тим більше, що она сама себе годує, отже живленє качок не коштує богато, а продаж їх на мясо єсть лекша як продаж гусий. Инший дріб для поменших господарів не надає ся до годівлї. Годованє индиків, именно же индичат, робить богато клопоту, бо вимагає великого заходу і догляду та коштує богато, а попит за индиками єсть дуже малий.

### Переписка.

**Ір. Нав. в Кор.** Всїлякі річи, материї, отже і панчохи і т. п. можна закрасити на чорно слїдуючим способом: Потовчи мілко 20 ґр. синього камени, 10 ґр. копервасу і 5 ложок соли і розварити добре в горшку, в котрім змістить ся 10 лїтрів вода, аж все розпустить ся. Відтак вкладає ся до тої води річи, що мають бути закрашені і варить ся три години, при чім треба заєдно ті річи обертати, а наконець виймає ся їх. Опісля в иншім горшку варить ся чверть кільо бразильки, котру завязує ся в платок, через пів години. Але тріски ті треба день перед тим добре змочити оцтом і висушити на сонци. В ту воду вкладає ся відтак річи до крашеня і варить ся через дві години. Опісля виймає ся їх, полоче ся в чистій водї і вкладає ся на 5 мінут до лугу з соди; наконець виймає ся їх і не викручуючи їх сушить ся.

### Вісти господарскі, промислові і торговельні.

**— Цїна збіжа** у Львові д. 20-го січня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові: — Пшениця 7·90 до 8·—; жито 6·50 до 6·60; овес 6·25 до 6·50; ячмінь пашний 5·50 до 5.75; ячмінь броварний 5·80 до 6·25; ріпак 9·25 до 9·50; льнянка 8·25 до 8·50; горох до варения 7·50 до 10·50; вика 6·50 до 6·75; бобик 5·85 до 6·20; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 6·20 до 6·40; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 75·— до 85·—; конюшина біла 80·— до 125·—; конюшина шведска 70·— до 95·—; тимотка 30·— до 36·—.

**— Цїна рогатої худоби** у Відни дня 20 січня: На торг пригнано 4832 штук рогатої худоби, з того 840 галицких а 25 буковинських. Торг був спокійний; цїна упала о 50 с. Плачено за галицкі тучені воли: пріма 74 до 78 К.; секунда 64 до 73 К.; терция 54 до 63 К. За плохші і худі воли плачено по 40 до 52 К.; бугаї і корови по 54 до 64 К. (вимково — К.) за 100 кільо живої ваги без податку консумцийного.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Віденъ** 21 січня. N. fr. Presse підносить, що положенє єсть критичне, однако гадає, що дрови Керберови удасть ся на ново навязати перервані ческо-нїмецкі переговори.

**Будапешт** 21 січня. Угорский сойм приймив вчера брукcельску конвенцию і новелю до податку цукрового в першім і другім читаню, по довшій промові міністра скарбу Люкача.

**Відень** 21 серпня. Вчера відбув ся в цісарскій палатї баль двірский.

**Петербург** 21 січня. Нїмецкий наслїдник престола в своїй подорожи перестудив ся і не поїде до Новгорода, де стоїть залогою полк єго імени.



Я положив ся на постіль і хотів заснути. Та дарма! Аж ось прийшов менї на гадку той звиток, котрий менї дав мій приятель і я постановив перечитати єго, щоби звернути мої гадки на щось иншого. Була то трудна робота. Але наконець дав я собі з нею раду і дочитав ся, що то розходить ся о якусь копальню недалеко Кумарво, вхід до котрої був дуже докладно описаний.

Вхід той був, здає ся, за часів Ґватемона заваленнй і грамоту о тім виготовив той каціик, що тодї мав надзір над тою копальнею, щоби правнуки могли єго знову отворити, коли би захланних Іспанців прогнано з краю. Після того, що було в тім звитку написано, мусїла копальня бути дуже богата.

Досьвіта пішов я до сеньора Страйкленда.

— Сеньоре — сказав я до него — ви пригадуєте собі, що я вступаючи до вас на службу згадував о тім, що може прийти час, коли мене нагло відкличуть. Такий час настав, бо прийшов післанець, щоби мене закликати аж на другий конець Мехика. Завтра мушу вибирати ся в дорогу.

— Прикро менї, що мушу то почути, Іґнацio — відповів він — бо ти був менї щирим приятелем. Але добре робиш, коли хочеш відлучити свою судьбу від нещасливого чоловіка.

— А ви, сеньоре, зле робите, коли так говорите — сказав я на то угніваний. — Але я вам вибачаю, бо знаю, що иноді, коли хтось чує горе в своїм серци, то уста говорять слова, котрі зовсїм не так були подумані. Слухайтеж, сеньор, може би ви по сніданю поїхали зі мною на прохід?

— Охотно, коли хочете. Але куди пойдемо?

— До нашої копальнї, що лежить звідси дві години дороги по тамтім боці гори. Я аж вчера довідав ся о ній, хоч приїхав до Кумарво шукати єї, а як менї здає ся, она за часів Монтецуми давала великі доходи.

— За часів Монтецуми? — сказав він на то.

— А так, тодї там копали і я тої гадки, що скоро єї відшукаємо, то ви єї возьмете на себе, а тому Індиянинови, котрий подав менї вість о ній, дасте кілька долярів нагороди.

— Коли она добра, Іґнацio, то чому ти єї сам не береш на себе?

— З двох причин, сеньор. Насамперед длятого, що коли то в моїй силї, хочу вам зробити прислугу, а відтак і длятого, що я не можу тим займати ся і мушу розстати ся з вами, хоч менї то дуже прикро, бо я ще для нїкого не мав такого поважаня і прихильности як для вас. Може коли верну, дасте менї якусь часть зиску, а тодї будемо оба богаті. А тепер розкажу вам, як я довідав ся о тій копальни.

Я виймив звиток і став єму відчитувати переклад, який з него зробив. Він слухав уважно.

— То їдьмо — сказав він, коли я скінчив. — Постараю ся о конї та одного мула і потрібні знаряди. Чи возьмемо людий з собою?

— Я думаю, що нї, сеньор. Копальня ще не відкрита, а чим менше будуть о тім знати, тим лїпше, бо готов хтось другий вас випередити і зробити собі право до пошукуваня.

В годину опісля були ми вже на дорозї, на котрій місцями так трудно було їхати, що ми мусїли позлазити з коний і вести їх за собою, при чім мусїли ловити ся за корчі та папороть, щоби не упасти.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).